

Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 мартдаги “Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4235-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 мартдаги “Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4235-сонли қарори ижро учун раҳбарликка олинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг юқоридаги қарори билан:

а) хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш, уларнинг тадбиркорлик ташаббусларини янада қўллаб-қувватлаш, меҳнат фаолиятини рағбатлантириш ва одил судловга эришиш даражасини ошириш мақсадида:

2019 йил 1 майдан:

аёллар меҳнатини муайян соҳа ёки касбларда қўллаш бўйича тақиқлар бекор қилиниши;

тавсиявий характердаги аёллар соғлиғига салбий таъсир этиши мумкин бўлган соҳа ёки касблар рўйхати тасдиқланиши;

бола парваришlash таътилининг камида уч ойи ота томонидан фойдаланилган тақдирда, ота ёки онадан бирига Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 234-моддаси тартибида қўшимча бир ой нафақа тўланадиган бола парваришlash таътили берилиши;

икки ёшга тўлмаган фарзандини тарбияловчи ота-оналарнинг бирига уларнинг иш пайтидаги дам олиш ва овқатланиш, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар ҳисобидан иш берувчи билан келишган ҳолда кун давомида фойдаланиладиган танаффус вақтини белгилаш ҳуқуқи берилиши;

аёлларнинг пенсия ёшига тўлганлиги ёки қонун ҳужжатларига мувофиқ ёшга доир давлат пенсиясини олиш ҳуқуқи вужудга келганлиги сабабли улар билан тузилган номуайян муддатли меҳнат шартномасини 60 ёшга тўлгунга қадар ёки муддатли меҳнат шартномасини муддати тугагунга қадар иш

берувчининг ташаббусига кўра бекор қилиш таъқиқланиши;

эркак ва аёллар ҳуқуқлари тенглигининг бузилиши билан боғлиқ ишларнинг судларда кўриб чиқилишида аёлларга адвокатлар томонидан кўрсатиладиган юридик хизмат учун ҳақ уларнинг хоҳишига кўра давлат ҳисобидан қопланиши белгилаб қўйилганлиги;

б) Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Оила» илмий-амалий тадқиқот маркази, «Тадбиркор аёл» Ўзбекистон ишбилармон аёллар ассоциацияси, Савдо-саноат палатаси ҳамда Иқтисодиёт ва саноат вазирлигининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмиталари кўмагида нодавлат нотижорат ташкилот мақомига эга бўлган **«Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари»**ни (кейинги ўринларда марказлар деб юритилади) ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқулланганлиги;

в) қуйидагиларни марказларнинг асосий вазифалари этиб белгилаш тавсия этилганлиги:

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан ҳамкорликда узоқ муддат бола парваришlash таътилида бўлган, мушкул иқтисодий аҳволга тушган аёлларни меҳнат бозорида талаб этилаётган касблар бўйича қайта тайёрлаши ва уларнинг жойлашишига кўмаклашиши;

тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган аёлларни марказларга жалб этиши ва тадбиркорлик фаолиятини ташкил этишга кўмаклашиши;

аёлларнинг ўз бизнесини ташкил этиш ва юритиш кўникмаларини шакллантириш, бизнес ғояларини тайёрлашда консултатив ёрдам бериш, шу жумладан, лойиҳа бизнес режасини тайёрлаш, солиққа тортишнинг турли режимларини танлаш ва қўллаш, бухгалтерия ҳисобини юритиш, замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш ва бошқа йўналишлар бўйича ўқитишни ташкил этиши;

зарур ҳолларда, фаолиятини бошлаётган тадбиркор хотин-қизларга маҳалалардаги бўш турган жой ажратилишига кўмаклашиши;

тадбиркор аёлларга ва тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган хотин-қизларга ўз бизнесини ташкил этишда зарур маслаҳатлар бериш ва амалий ёрдам кўрсатиш, шу жумладан, ишончли ҳамкорларни топиш, минитехнологиялар ва ускуналар сотиб олишда кўмаклашиш, ишлаб чиқилган маҳсулотларнинг реализация қилинишига кўмаклашиши;

норасмий фаолият юритаётган ҳунарманд аёлларга рўйхатдан ўтиш, «Ҳунарманд» уюшмасига аъзо бўлиш орқали солиқлар ва бошқа турдаги имтиёзлардан фойдаланишда ҳамда имтиёзли кредит олишда амалий ёрдам кўрсатиши;

г) Марказлар бизнес-инкубатор шаклида хотин-қизларнинг тадбиркорлик, ҳунармандчилик фаолиятини, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш мақсадида Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағлари ҳисобидан ташкил этилиши;

марказларни сақлаш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва

асосий вазифалари амалга оширилиши билан боғлиқ бўлган ҳаражатлар Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фондига тижорат банкларига имтиёзли кредит ажратиш учун берилган ресурслардан ҳисобланган фоиздан келиб тушган маблағлар (банк марказидан ташқари) ҳамда халқаро ташкилотлар грантлари маблағлари ҳисобидан молиялаштирилиши;

тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган хотин-қизлар туман (шаҳар) ҳокими ва туман (шаҳар) хотин-қизлар кўмитаси томонидан шакллантириладиган рўйхат асосида махсус ўқитиш дастури бўйича ўқитилиши;

махсус ўқитиш дастурларини муваффақиятли ўзлаштирган хотин-қизлар орасидан тегишли туман (шаҳар) Хотин-қизлар кўмитаси раиси тавсиясига кўра тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш учун 3 йилдан кўп бўлмаган муддатга 6 ойлик имтиёзли давр ва йиллик 8 фоиз ставкада имтиёзли кредитлар ҳудудларда аҳоли бандлигини таъминлаш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантиришни кредитлаш тартиблари асосида ажратилиши;

Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди томонидан тижорат банкларига ҳар йили ажратиладиган 100 миллиард сўм ресурс маблағлари имтиёзли кредит маблағларининг манбаси этиб ҳисобланиши;

мазкур ресурс маблағларининг камида 50 фоизи қишлоқ жойларида истиқомат қиладиган хотин-қизларнинг бизнесини ривожлантиришга йўналтирилиши белгилаб қўйилганлиги;

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси бир ой муддатда кредит олиш учун тавсия бериш жараёнини адолатли ва шаффофлигини таъминловчи тартибни тасдиқлаши;

д) Хотин-қизларнинг гендер камситилишига йўл қўймаслик мақсадида **Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси кўмагидаги Хотин-қизларнинг гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссияси** 1-иловага мувофиқ таркибда тузилганлиги;

е) Қуйидагилар Хотин-қизларнинг гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссиянинг асосий вазифалари этиб белгиланганлиги:

мамлакатда гендер тенгликни таъминлашга ва аёлларнинг ижтимоий турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган давлат сиёсатини амалга оширишда фаол иштирок этиши;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан аёлларнинг гендер тенглиги бузилишига оид мурожаатларини кўриб чиқиши;

касбий сегрегация, иш ҳақи ўртасидаги фарқ, аҳолининг иқтисодий фаол қатлами орасида аёлларнинг улушини кўпайтириш масалалари бўйича чора-тадбирларни амалга ошириши;

аёллар ҳуқуқлари камситилишининг барча шакллариغا барҳам бериш бўйича умумэтироф этилган халқаро нормаларни миллий қонун ҳужжатларига имплементация қилиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиши;

аёлларнинг ҳуқуқий маданиятини оширишга қаратилган чораларни белгилаш ва самарали амалга оширилишини таъминлаш ҳамда кенг қамровли

тарғибот ишларини ташкил этиши;

ж) Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси Адлия вазирлиги ва Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ билан биргаликда икки ой муддатда:

- қуйидагиларни назарда тутувчи «Эркаklar ва аёллар учун тенг ҳуқуқлар ва имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини ишлаб чиқиши ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритиши;

гендер тенглик тушунчаси ва турлари;

ваколатли органларнинг вазифалари ва функциялари;

давлат бошқарувида иштирок этиш, ишга қабул қилиш ёки ёллаш, кредит олиш ва тадбиркорлик билан шуғулланишда гендер тенгликни таъминлашга оид нормалар;

гендер тенглик бузилишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни, шунингдек, бундай бузилишга олиб келадиган қилмишларни содир этганлик учун жавобгарлик;

- қуйидагиларни назарда тутувчи «Хотин-қизларни тазйик ва зўравонликлардан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини ишлаб чиқиши ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритиши;

маиший иш жойидаги ва таълим муассасаларидаги тазйик ва зўравонликлар турлари;

ваколатли органларнинг вазифалари ва функциялари;

тазйик ва зўравонликларнинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни, шунингдек, бундай қилмишларни содир этганлик учун жавобгарлик;

судгача ва суд жараёнида тазйик ва камситилишларга дучор бўлган шахсларни ҳимоя қилишга қаратилган процессуал кафолатлар;

з) Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси Хотин-қизлар қўмитаси, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Марказий сайлов комиссияси, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Олий суд, Марказий банк, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ҳамда Молия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда 2-иловага мувофиқ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Статистика комиссияси томонидан тавсия этилган минимал гендер кўрсаткичлар ва бошқа маълумотларнинг «Gender.stat.uz» веб-сайтига жойлаштирилишини ва маълумотларни доимий равишда янгиланиб борилишини таъминлаши;

и) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари бир ой муддатда марказларни барча шароитларга эга бўлган хизмат хоналари билан таъминлаши;

к) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Адлия вазирлиги ҳамда Хотин-қизлар қўмитаси билан биргаликда уч ой муддатда қонун ҳужжатларини хотин-қизларнинг меҳнат ва тадбиркорлик ҳуқуқлари камситилиши ҳолатлари мавжудлиги нуктаи назаридан инвентаризация қилиб, тегишли таклифларни Вазирлар

Маҳкамасига киритиши;

л) Қуйидагиларга:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари –Хотин-қизлар кўмитаси раиси Т.К.Нарбаева зиммасига ушбу қарорда назарда тутилган чора-тадбирларнинг давлат органлари ва ташкилотлари томонидан самарали амалга оширилишини мувофиқлаштириш юзасидан;

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг инвестициялар ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари бўйича ўринбосари Э.М.Ганиев ва Ўзбекистон Республикаси инвестициялар ва ташқи савдо вазири С.У.Умурзаков зиммасига Хотин-қизларнинг гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссия билан ҳамкорликда ушбу қарорда назарда тутилган чора-тадбирлар ва лойиҳаларни молиялаштириш учун халқаро молия ташкилотлар, биринчи навбатда, аёлларни қўллаб-қувватлашга ихтисослаштирилган ташкилотларнинг техник кўмак воситалари ва кредитларини жалб қилиш бўйича доимий ва тизимли равишда зарур ташкилий-амалий чоралар кўриш юзасидан шахсий жавобгарлик юкланганлиги;

м) Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари мазкур қарорнинг мазмун-моҳиятини оммавий-ахборот воситаларида кенг ёритилишини ташкил этиши;

н) Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиш топширилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

3. Қорақалпоғистон Республикасида хотин-қизларнинг гендер камситилишига йўл қўймаслик мақсадида **Қорақалпоғистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси кўмагидаги Хотин-қизларнинг гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссия** 1-иловага мувофиқ таркибда тузилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикасида Хотин-қизлар кўмитаси, «Оила» илмий-амалий тадқиқот маркази Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси, «Тадбиркор аёл» уюшмаси, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Қорақалпоғистон бошқармаси ҳамда Иқтисодиёт ва саноат вазирлигининг Қорақалпоғистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси кўмагида нодавлат ноижорат ташкилот мақомига эга бўлган **«Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари»**ни (кейинги ўринларда марказлар деб юритилади) ташкил этиш чоралари кўрилсин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари (З.Ибрагимова), шаҳар ва туманлар ҳокимликлари 1 ой муддатда марказларни барча шароитларга эга бўлган хизмат хоналари билан таъминлаш чораларини кўрсин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси телерадиокомпанияси мазкур қарорнинг мазмун-моҳиятини оммавий-ахборот воситаларида кенг

Қорақалпоғистон Республикаси
Вазирлар Кенгашининг
2019 йил “__” мартдаги
__сонли қарорига илова

Қорақалпоғистон Республикаси Хотин-қизлар гендер тенглигини
ҳимоя қилиш бўйича комиссия
ТАРКИБИ

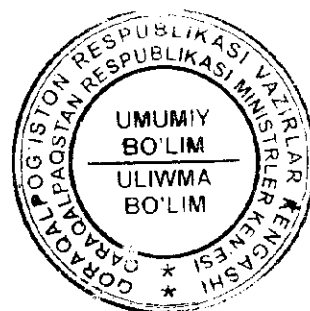
1. Қ.Р.Сариев	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, Комиссия раиси
2. З.Ибрагимова	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари – Хотин-қизлар кўмитаси раиси, Комиссия раиси ўринбосари
3. М.Утепбергенов	“Оила” илмий-амалий тадқиқот маркази Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси бошлиғи, Комиссия раиси ўринбосари
4. Н.Елибаева	“Тадбиркор аёл” уюшмаси ижрочи директори (келишув асосида)
5. Лавозими бўйича	Зўрлик ишлатишдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳамда ўз жонига қасд қилишнинг олдини олиш Қорақалпоғистон Республикаси маркази директори (келишув асосида)
6. Т.Романов	ФЎЎБОФМБ Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши раисининг биринчи ўринбосари
7. Г.Бахиева	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг хотин-қизлар масалалари бўйича котибият бошлиғи

Изоҳ: Комиссия аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, унинг таркибига ушбу лавозимларга тайинланганлар ёхуд тегшлили функциялар бажарилиши юклатилган шахслар киритилади.

ёритилишини ташкил этсин.

7. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари - Хотин-қизлар қўмитаси раиси З.Ибрагимова зиммасига юклансин.

Қорақалпоғистон Республикаси
Вазирлар Кенгашининг Раиси

Қ.Сариев